UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2021/1681

z 29. apríla 2021

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolutóriu za plnenie rozpočtu spoločného podniku ECSEL za rozpočtový rok 2019

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu spoločného podniku ECSEL za rozpočtový rok 2019,

— so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0108/2021),

A. keďže Spoločný podnik ECSEL pre elektronické komponenty a systémy pre vedúce postavenie Európy (ďalej len „spoločný podnik") bol zriadený 6. mája 2014 v zmysle článku 187 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s cieľom vykonávať spoločnú technologickú iniciatívu Elektronické komponenty a systémy pre vedúce postavenie Európy (ďalej len „ECSEL") v období do 31. decembra 2024;

B. keďže spoločný podnik bol založený v máji 2014 nariadením (EÚ) č. 561/2014 ([1]), ktoré nadobudlo účinnosť 27. júna 2014, s cieľom nahradiť spoločné podniky ARTEMIS a ENIAC a pokračovať v ich činnosti;

C. keďže členmi spoločného podniku sú Únia, členské štáty a na dobrovoľnom základe pridružené krajiny (ďalej len „zúčastnené štáty") a združenia členov zo súkromného sektora (ďalej len „súkromní členovia"), ktorí zastupujú svoje členské spoločnosti a iné organizácie, ktoré v Únii pôsobia v odvetví elektronických komponentov a systémov;

D. keďže príspevky do spoločného podniku na celé obdobie programu Horizont 2020 predstavujú sumu až do výšky 1 184 874 000 EUR z fondov Únie (vrátane rozpočtových prostriedkov EZVO) na administratívne a operačné náklady, najmenej 1 170 000 000 EUR od zúčastnených štátov na operačné náklady úmerné finančnému príspevku Únie a najmenej 1 657 500 000 EUR od súkromných členov;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. konštatuje, že Dvor audítorov vo svojej správe o ročnej účtovnej závierke spoločného podniku za rozpočtový rok 2019 (ďalej len „správa Dvora audítorov") uvádza, že ročná účtovná závierka spoločného podniku za rok 2019 vyjadruje verne vo všetkých významných hľadiskách jeho finančnú situáciu k 31. decembru 2019 a výsledky jeho operácií, jeho peňažné toky a zmeny v jeho čistých aktívach ku koncu daného roka sú v súlade s jeho rozpočtovým nariadením a účtovnými pravidlami, ktoré schválil účtovník Komisie; konštatuje, že príslušné operácie súvisiace s účtovnou závierkou sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne;

2. konštatuje, že celkový disponibilný rozpočet spoločného podniku (ktorý zahŕňa opätovne zahrnuté nepoužité rozpočtové prostriedky z predchádzajúcich rokov, pripísané príjmy a prerozdelenia do nasledujúceho roka) na rozpočtový rok 2019 zahŕňal viazané rozpočtové prostriedky vo výške 203 966 000 EUR a platobné rozpočtové prostriedky vo výške 232 545 000 EUR; konštatuje, že miera plnenia bola 100 % v prípade viazaných a 80 % v prípade platobných rozpočtových prostriedkov;

3. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že koncom roka 2019 Únia prispela z fondu siedmeho rámcového programu (RP7) na spolufinancovanie spoločných činností siedmeho rámcového programu sumou vo výške 637 600 000 EUR a ďalšou sumou vo výške 17 931 000 EUR na spolufinancovanie súvisiacich administratívnych nákladov a že kumulovaný záväzok na tieto činnosti, ktorý prevzal spoločný podnik v júni 2014, predstavoval 447 342 072 EUR (ARTEMIS: 101 425 148 EUR a ENIAC: 345 916 924 EUR); na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že koncom roka 2019 spoločný podnik zrušil viazanosť približne 21 800 000 EUR (približne 10 700 000 EUR v prípade ARTEMIS a 11 100 000 EUR v prípade ENIAC) a vyplatil 372 480 443 EUR (78 362 170 EUR v prípade ARTEMIS a 294 118 273 EUR v prípade ENIAC);

4. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že miera plnenia disponibilných platobných rozpočtových prostriedkov spoločného podniku na rok 2019 vo výške 44 805 000 EUR na spolufinancovanie projektov siedmeho rámcového programu bola 45,3 % a že táto nízka miera bola spôsobená najmä oneskorením vnútroštátnych financujúcich orgánov pri poskytovaní osvedčení o projektoch pre prebiehajúce činnosti siedmeho rámcového programu; konštatuje však, že vzhľadom na to, že program bol koncom roka 2017 ukončený, tieto oneskorenia

([1]) Ú. v. EÚ L 169, 7.6.2014, s. 152.

zvyšujú riziko, že sa finančné prostriedky siedmeho rámcového programu, ktoré už boli pridelené spoločnému podniku, nevyužijú v plnej miere; vyzýva spoločný podnik, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium predložil správu o tejto veci;

5. konštatuje, že od 30 zúčastnených štátov sa vyžaduje, aby prispeli na operačné činnosti spoločného podniku v rámci programu Horizont 2020 sumou vo výške najmenej 1 170 000 000 EUR počas obdobia predpokladaného v nariadení (EÚ) č. 561/2014 a že koncom roka 2019 zúčastnené štáty, ktoré sa zúčastňovali na výzvach na predkladanie návrhov v období 2014 – 2018, prijali záväzky vo výške približne 763 530 000 EUR a uhradili platby vo výške približne 341 600 000 EUR (29,2 % z celkovej požadovanej výšky príspevkov); na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že nízka úroveň príspevkov zúčastnených štátov súvisí s tým, že niektoré zúčastnené štáty uznávajú a oznamujú svoje náklady spoločnému podniku ECSEL až pri ukončení projektov programu Horizont 2020, ktoré podporujú;

6. konštatuje, že z príspevkov vo výške 1 657 500 000 EUR, ktoré majú poskytnúť aspoň súkromní členovia (zastupujúci odvetvie) na činnosti spoločného podniku počas obdobia predpokladaného pre program v nariadení, spoločný podnik koncom roka 2019 odhadol (t. j. oznámené, ale ešte nepotvrdené príspevky), že členovia poskytli nepeňažné príspevky vo výške 705 410 000 EUR, zatiaľ čo peňažný príspevok Únie na konci roku 2019 predstavoval 681 483 000 EUR (podľa nariadenia (EÚ) č. 561/2014 až 1 184 874 000 EUR), a potvrdený nepeňažný príspevok odvetvia predstavoval 102 559 000 EUR; ďalej konštatuje, že peňažné príspevky členov zastupujúcich odvetvie dosiahli 14 922 000 EUR; na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že spoločný podnik môže vypočítať skutočnú sumu nepeňažných príspevkov členov zastupujúcich odvetvie až po potvrdení príspevkov zúčastnených štátov na konci programu, čo vysvetľuje vysokú sumu oznámených, ale ešte nepotvrdených nepeňažných príspevkov odvetvia; vyzýva zúčastnené štáty, aby si plnili svoje povinnosti podľa článku 4 nariadenia (EÚ) č. 561/2014, pokiaľ ide o ich príspevky a podávanie správ o nich;

7. poznamenáva, že medzi spoločnými podnikmi existujú rôzne postupy prijímania finančných príspevkov od súkromných členov spoločného podniku; požaduje harmonizáciu výpočtu nepeňažných príspevkov v rámci spoločných podnikov; navrhuje prijať spoločný postup, ktorý by mal zabezpečiť transparentné a účinné metódy hodnotenia, ktorých výsledkom bude skutočná hodnota príspevku; vyzýva Dvor audítorov, aby zabezpečil kontrolu auditov vykonaných nezávislými externými audítormi; požaduje tiež primeraný právny rámec, ktorý zabezpečí, že požadovaná výška finančného príspevku sa dosiahne do konca programu; konštatuje, že právny rámec by mohol zahŕňať požiadavky na súkromný príspevok, ktorý sa má vyplatiť pred príslušným príspevkom Únie alebo súčasne s ním;

8. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že pokiaľ ide o rozpočet spoločného podniku na rok 2019, ktorý je k dispozícii na projekty v rámci programu Horizont 2020, miera plnenia viazaných rozpočtových prostriedkov bola 100 % a platobných rozpočtových prostriedkov 89 % a že platby v rámci predbežného financovania na projekty programu Horizont 2020 vybrané v rámci výziev na predkladanie návrhov na roky 2018 a 2019 predstavovali 67 % hodnoty operačných platieb uskutočnených počas roka; okrem toho na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že spoločný podnik prerozdelil 19 000 000 EUR nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov z predchádzajúcich rokov do operačného rozpočtu na rok 2019, čím sa zvýšil pôvodný rozpočet pre grantové platby v rámci programu Horizont 2020 zo 163 080 000 EUR na 182 147 000 EUR, a že spoločný podnik odôvodnil toto prerozdelenie očakávaným zvýšením žiadostí o preplatenie nákladov v roku 2019 v súvislosti s výzvami v rámci programu Horizont 2020 z rokov 2014 a 2015 a že na konci roka 2019 sa zrealizovalo 59 % prerozdeleného rozpočtu;

Výkonnosť

9. konštatuje, že spoločný podnik používa kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI) na meranie výkonnosti operácií a programov a špecifické spoločné kľúčové ukazovatele výkonnosti programu Horizont 2020, pričom na základe ukazovateľov monitoruje aj prierezové otázky;

10. žiada spoločný podnik, aby preskúmal svoju komunikačnú stratégiu s cieľom zabezpečiť, aby príslušné zainteresované strany poznali svoje poslanie, činnosti a výsledky;

11. vyzýva Komisiu a Dvor audítorov, aby vypracovali hĺbkovú metódu sledovania výkonnosti s cieľom posúdiť pridanú hodnotu spoločného podniku vrátane sociálneho vplyvu a vplyvu na zamestnanosť, ako aj vplyvu na trh; domnieva sa, že výsledky tohto posúdenia by sa mali použiť na budúce financovanie alebo prerozdelenie finančných prostriedkov Únie;

12. konštatuje, že celkový pákový efekt dosiahnutý v roku 2019 v prípade spoločného podniku (konkrétne náklady programu Horizont 2020 mínus finančné prostriedky Únie vydelené finančnými prostriedkami Únie) sa rovná 3; okrem toho konštatuje, že 1 EUR z finančných prostriedkov programu Horizont 2020 zároveň mobilizuje 0,93 EUR z vnútroštátnych alebo štrukturálnych a investičných fondov Únie;

13. konštatuje, že spoločný podnik v roku 2019 uverejnil tri výzvy na predkladanie návrhov (opatrenia v oblasti výskumu a inovácie, inovačná akcia a koordinačná a podporná akcia), ktorých výsledkom bol výber 15 zo 40 projektov realizovaných v spolupráci: osem výskumných a inovačných akcií a šesť inovačných akcií, ako aj jedna koordinačná a podporná akcia; okrem toho konštatuje, že boli podpísané dohody o grante pre 13 návrhov vybraných z výziev na predkladanie návrhov v roku 2018 a všetky projekty sa začali vykonávať v roku 2019; berie tiež na vedomie tri hlavné iniciatívy Mobility.E, Industry4.E a Health.E, ktoré umožňujú komunite spoločného podniku naďalej oslovovať iné komunity (napríklad poskytovaním pomoci pri napredovaní spoločnej činnosti so spoločným podnikom IIL v súvislosti s projektom Trials@Home, pričom sa schvaľuje osobitná výzva v pracovnom pláne na rok 2020); berie na vedomie dosiahnutie všetkých operačných cieľov spoločného podniku na rok 2019;

14. poznamenáva, že podľa správy Dvora audítorov bola miera plnenia programu Horizont 2020 na konci roka 2019 na úrovni 71 %, pokiaľ ide o verejné výzvy na predkladanie ponúk na činnosti pridelené spoločnému podniku;

15. berie na vedomie nezávislú štúdiu vplyvu s názvom Štúdia o vplyve opatrení financovaných spoločným podnikom ECSEL z júla 2020, ktorá dospela k záveru, že spoločný podnik už viedol k významným úspechom na hospodárskej aj spoločenskej úrovni tým, že poskytol pozitívny rámec pre budovanie dôvery a preberanie rizika a jasne prispel k vytvoreniu správneho stavu alebo prostredia pre inovácie na úrovni projektov aj programov; okrem toho konštatuje, že štúdia dospela k záveru, že spoločný podnik je schopný podporovať výskum a vývoj riešení priamo prospešných pre občanov Únie a zaoberať sa spoločenskými výzvami;

16. poznamenáva, že otázka práv duševného vlastníctva sa musí riešiť vo všetkých zmluvách, ktoré môžu viesť k zamýšľanému výstupu alebo výsledku plnenia; pripomína, že cieľom práv duševného vlastníctva je chrániť práva jednotlivých tvorcov, ale tiež poskytnúť podrobné informácie o tom, ako sa budú tieto práva uplatňovať v budúcnosti; poznamenáva, že keďže činnosť je financovaná aj z verejných prostriedkov, výsledky by mali byť transparentné, prístupné verejnosti a mali by podliehať osobitným požiadavkám, ako je napríklad interoperabilita, ak je to potrebné; vyzýva Komisiu, aby navrhla právny rámec týkajúci sa práv duševného vlastníctva a ich uplatňovania na trhu vrátane osobitných požiadaviek a rozdelenia zisku;

17. berie na vedomie informácie uvedené vo výročnej správe o činnosti spoločného podniku za rok 2019, ktoré sa týkajú rodovej vyváženosti v elektronických komponentoch a systémoch pre vedúce postavenie Európy, z ktorých vyplýva, že celkový počet žien zapojených do projektov realizovaných v roku 2019 a projektov vykázaných v danom roku (vykonávaných od roku 2014, v rokoch 2015 a 2016, 2017 a 2018) predstavoval 20 %, z čoho 13 % pôsobilo vo výskumných činnostiach a 7 % v činnostiach mimo výskumu;

18. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že budúce programy činnosti spoločného podniku budú v súlade s požiadavkami a cieľmi stanovenými v právnych predpisoch Únie, pokiaľ ide o digitalizáciu, a že sa budú riadiť stratégiami v tejto oblasti, ktoré vypracovala Komisia aj priemysel;

Vnútorná kontrola

19. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že spoločný podnik zaviedol spoľahlivé postupy *ex ante* kontroly založené na finančných a operačných administratívnych kontrolách a že na konci roka 2019 spoločný podnik ešte nezačal proces vykonávania nového rámca vnútornej kontroly Komisie (ICF) na základe 17 zásad vnútornej kontroly, ktorý je povinný vykonávať; na základe odpovede spoločného podniku berie na vedomie, že v roku 2020 začal prechod na nový rámec vnútornej kontroly plnením akčného plánu a že vymedzuje kritériá monitorovania vnútornej kontroly pred ich validáciou manažmentom, a že okrem toho pred dokončením prechodu na nový rámec vnútornej kontroly naďalej uplatňuje a monitoruje svoj komplexný súbor existujúcich noriem vnútornej kontroly; vyzýva spoločný podnik, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium predložil správu o aktuálnom vývoji v tejto veci;

20. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že spoločný podnik podnikol kroky na posúdenie vykonávania ex-post auditov vnútroštátnymi finančnými orgánmi a získal písomné vyhlásenia od vnútroštátnych finančných orgánov, v ktorých sa uvádza, že vykonávanie ich vnútroštátnych postupov poskytuje primeranú istotu, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť transakcií, ale že značné rozdiely v metodikách a postupoch používaných vnútroštátnymi finančnými orgánmi spoločnému podniku ECSEL neumožňujú vypočítať jedinú spoľahlivú váženú chybovosť ani zvyškovú chybovosť v prípade platieb v rámci siedmeho rámcového programu; okrem toho na základe správy Dvora audítorov poznamenáva, že v prípade projektov siedmeho rámcového programu platby spoločného podniku v roku 2019 dosiahli sumu 20 305 796 EUR (v porovnaní so 41 247 048 EUR v roku 2018), čo predstavovalo 11,2 % (v porovnaní s 22 % v roku 2018) celkových operačných platieb, ktoré spoločný podnik uhradil v roku 2019, a že v prípade týchto platieb Dvor audítorov uplatnil zvyškovú chybovosť stanovenú Generálnym

riaditeľstvom Komisie pre výskum a inováciu pre celý siedmy rámcový program, ktorá na konci roka 2019 bola na úrovni 3,52 %;

21. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že v prípade platieb v rámci programu Horizont 2020 je za audity *ex post* zodpovedný útvar Komisie pre spoločný audit a že na základe výsledkov auditov *ex post*, ktoré boli k dispozícii na konci roka 2019, spoločný podnik vykázal reprezentatívnu chybovosť 3 % a zvyškovú chybovosť 1,48 % v prípade projektov programu Horizont 2020 (zúčtovania a konečné platby); okrem toho berie na vedomie návrh nariadenia o programe Horizont 2020, ktorý predložila Komisia a v ktorom sa uvádza, že v prípade výdavkov na výskum v rámci programu Horizont 2020 je ročné riziko chýb v rozsahu od 2 % do 5 % realistickým cieľom (berúc do úvahy náklady na kontroly, navrhované opatrenia na zjednodušenie pravidiel a súvisiace inherentné riziko spojené s úhradou nákladov na výskumný projekt), a že konečný cieľ zvyškovej chybovosti pri uzatváraní programov (po zohľadnení finančného vplyvu všetkých auditov, korekčných a vymáhacích opatrení) má dosiahnuť úroveň čo najbližšiu úrovni 2 %;

22. berie na vedomie, že v rámci kontrol operačných platieb Dvor audítorov vykonal audit náhodne vybranej vzorky platieb z programu Horizont 2020 realizovaných v roku 2019 na úrovni konečných prijímateľov s cieľom potvrdiť chybovosť zistenú pri *ex post* auditoch; konštatuje, že tieto podrobné audity Dvora audítorov odhalili systémové chyby týkajúce sa vykázaných nákladov na zamestnancov, pričom k hlavným zdrojom chýb patril nesprávny výpočet hodinovej sadzby pre vlastníka spoločnosti a uplatnenie ročných hodinových sadzieb, ktoré neboli založené na skončenom rozpočtovom roku; vyzýva spoločný podnik, aby zlepšil svoj systém vykazovania nákladov na zamestnancov a informoval orgán udeľujúci absolutórium o vývoji v tejto oblasti;

23. berie na vedomie, že spoločný podnik prijal v apríli 2018 akčný plán a že niektoré činnosti sú už ukončené, pričom väčšina činností sa má vykonať v roku 2019, zatiaľ čo niektoré činnosti sa posudzovali nad rámec spoločného podniku;

24. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že v roku 2019 sa spoločný podnik dohodol na splátkovom kalendári, aby napravil situáciu v súvislosti s peňažnými príspevkami na administratívne náklady vo výške viac ako 1 000 000 EUR, ktoré neboli fakturované členovi zastupujúcemu odvetvie – združeniu AENEAS, čím sa Dvor audítorov zaoberal v rámci auditu týkajúceho sa absolutória za rok 2018, a že vydal prvý príkaz na vymáhanie pre AENEAS vo výške 549 500 EUR a že v súlade s týmto splátkovým kalendárom mala byť zostávajúca suma 550 023 EUR inkasovaná v roku 2020;

Vnútorný audit

25. berie na vedomie, že Útvar pre vnútorný audit (IAS) vykonal v poslednom štvrťroku 2019 opatrenia nadväzujúce na odporúčania auditu s cieľom posúdiť pokrok dosiahnutý pri plnení nevykonaných odporúčaní vyplývajúcich z predchádzajúcich auditov IAS a dospel k záveru, že všetky odporúčania predložené počas auditu súčasného spoločného implementačného centra boli účinne vykonané; konštatuje že pokiaľ ide o audit riadenia výkonnosti činností spoločného podniku, jedno odporúčanie (týkajúce sa ukazovateľov výkonnosti a monitorovacích nástrojov) bolo účinne vykonané, zatiaľ čo druhé odporúčanie (týkajúce sa výkonnostného rámca) zostáva nevykonané, keďže sa splnilo len čiastočne; konštatuje, že v júli 2019 IAS vydal strategický plán vnútorného auditu na roky 2019 – 2021, ktorý vychádza z výsledkov hĺbkového posúdenia rizík, ktoré vykonal IAS v novembri 2018; okrem toho konštatuje, že v nadväznosti na plán vnútorného auditu na roky 2019 – 2021 sa v priebehu roka 2019 začal vykonávať audit týkajúci sa vykonávania a uzatvárania dohody o grante v rámci programu Horizont 2020, v rámci ktorého sa posudzovala primeranosť koncepcie a efektívnosť a účinnosť zavedených vnútorných kontrol, a že tento audit prebieha;

26. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že spoločný podnik musí zlepšiť proces internej komunikácie, aby určil prijímateľov ohrozených konkurzom a včas informoval o predbežnom financovaní, pri ktorom je riziko, že finančné prostriedky nebudú vymožené, a že v dôsledku toho by sumy predbežného financovania vykázané v ročnej účtovnej závierke mohli byť nadhodnotené; vyzýva spoločný podnik, aby orgánu udeľujúcemu absolutórium predložil správu o vývoji v tejto veci;

Riadenie ľudských zdrojov

27. konštatuje, že k 31. decembru 2019 spoločný podnik zamestnával 30 z 31 schválených zamestnancov, keďže bola schválená jedna pozícia vyslaného národného experta, ktorá ešte nebola obsadená; berie na vedomie významnú prácu spoločného podniku pri príprave aktualizácie vykonávacích predpisov služobného poriadku.